

УДК 657

Коблянська О. І., доцент кафедри обліку і оподаткування Інституту банківських технологій та бізнесу Вищого навчального закладу Університету банківської справи, кандидат економічних наук, м. Київ, Україна

Коблянська Г. Ю., асистент кафедри обліку та аудиту Київського національного університету імені Тараса Шевченка, кандидат економічних наук, м. Київ, Україна

Бабенко О. С., магістр кафедри обліку і оподаткування Інституту банківських технологій та бізнесу Вищого навчального закладу Університету банківської справи, м. Київ, Україна

ОБЛІК І АУДИТ ОПЕРАЦІЙ НА ПОТОЧНОМУ РАХУНКУ

Стаття присвячена теоретичним, методичним та практичним питанням бухгалтерського обліку та аудиту операцій на поточному рахунку. Розглянуто питання актуальності правильного ведення обліку та аудиту операцій на поточному рахунку в банку. Проведено дослідження типових операцій на поточному рахунку із застосуванням методики їх відображення в обліку на практичних прикладах. Розглянуто правове регулювання обліку, аналізу та контролю операцій з грошовими коштами на поточних рахунках. У статті розглядаються особливості аудиту операцій на поточному рахунку, представлений порядок проведення його та визначені характерні види зловживань та порушень, які зустрічаються під час здійснення операцій на поточному рахунку. Проаналізовано проблемні питання щодо організації та ведення аудиту грошових коштів на рахунках в банку, а також визначено напрями їх вирішення. Надано пропозиції з визначення послідовності дій аудитора під час перевірки руху грошових коштів на рахунках в банку. Метою статті було надання пропозицій щодо удосконалення методики і організації обліку та аудиту операцій з грошовими коштами на поточному рахунку для ефективного функціонування підприємств, зниження розкрадання та зменшення порушень при операціях з грошовими коштами.

Ключові слова: грошові кошти, поточний рахунок, безготівкові розрахунки, виписка банку, первинні документи.

Коблянская Е. И., доцент кафедры учета и налогообложения Института банковских технологий и бизнеса Высшего учебного заведения Университета банковского дела, кандидат экономических наук, г. Киев, Украина

Коблянская Г. Ю., ассистент кафедры учета и аудита Киевского национального университета имени Тараса Шевченка, кандидат экономических наук, г. Киев, Украина

Бабенко О. С., магистр кафедры учета и налогообложения Института банковских технологий и бизнеса Высшего учебного заведения Университета банковского дела, г. Киев, Украина

УЧЕТ И АУДИТ ОПЕРАЦИЙ НА ТЕКУЩЕМ СЧЕТЕ

Статья посвящена теоретическим, методическим и практическим вопросам бухгалтерского учета операций на текущем счете. Рассмотрены вопросы актуальности правильного ведения учета операций на текущем счете в банке. Проведено исследование типичных операций на текущем счете с применением методики их отражения в учете на практических примерах. Рассмотрено правовое регулирование учета, анализа и контроля операций с денежными средствами на

текущих счетах. В статье рассматриваются особенности аудита операций на текущем счете, представлен порядок проведения его и определены характерные виды злоупотреблений и нарушений, которые встречаются при осуществлении операций на текущем счете. Проанализированы проблемные вопросы организации и ведения аудита денежных средств на счетах в банке, а также определены направления их решения. Предоставлены предложения по определению последовательности действий аудитора при проверке движения денежных средств на счетах в банке. Целью статьи было предоставление предложений по совершенствованию методики и организации учета операций с денежными средствами на текущем счете для эффективного функционирования предприятий, снижение хищения и уменьшения нарушений при операциях с денежными средствами.

Ключевые слова: денежные средства, текущий счет, безналичные расчеты, выписка банка, первичные документы.

Koblyanska Olena, Associate Professor of Accounting and Taxation of Institute of Technology and Business Banking Higher Education Institution Banking University, Candidate of Economic Sciences, Kyiv, Ukraine

Koblyanska Galina, Assistant of Department of Accounting and Auditing Taras Shevchenko National University of Kyiv, PhD in Economics, Kyiv, Ukraine

Babenko Olga, Master of Accounting and Taxation Department of Institute of Technology and Business Banking Higher Education Institution Banking University, Kyiv, Ukraine

ACCOUNTING AND AUDIT OPERATIONS ON CURRENT ACCOUNT

Introduction. *The article is devoted to theoretical, methodical and practical issues of accounting and auditing of operations on the current account.*

The purpose of the study is to deepen and consolidate the theoretical and practical knowledge of the issues of accounting and auditing of operations on the current account, identify practical problems with the implementation of the methodology and organization of accounting and auditing of operations on the current account and develop recommendations for the elimination of deficiencies and improve the accounting and auditing.

Results. *The issue of the relevance of proper accounting and audit of transactions on the current account in the bank is considered. The research of typical operations on the current account was carried out with using of the method of their reflection in the account on practical examples. Features of the audit of transactions on the current account are examined, the procedure for its implementation is presented, and types of abuses and violations that occur while performing operations on the current account are identified. The legal regulation of accounting, analysis and control of operations with cash on current accounts is considered. The problem issues related to the organization and conducting of the audit of funds in the accounts of the bank are analyzed, as well as the directions of their solution are determined. The proposals for determining the sequence of actions of the auditor during the check of cash flow on accounts in the bank are provided.*

Conclusions. *The questions about theoretical, methodological and practical issues of accounting and auditing of operations on the current account in the bank. A study of typical operations with cash on the current account was carried out with the use of the method of their reflection in the accounts and the features of the auditing of cash on the account.*

Keywords: cash, current account, cashless settlements, bank statement, primary documents.

JEL Classification: M 40.

Постановка проблеми. Грошові кошти є невід'ємною частиною діяльності суб'єкта господарювання. Функціонування підприємств передбачає безперервний рух грошових коштів, тому слід їх розглядати як важливий ресурс та суттєву складову активів. Будь яке підприємство, установа, організація щоденно здійснює велику кількість розрахункових операцій зі своїми контрагентами, бюджетом, працівниками, власниками. І так як грошові кошти є найбільш ліквідними активами та обмеженими ресурсами, і успіх діяльності підприємства багато в чому визначається здатністю їх раціонально розподіляти і використовувати, саме тому організація їх обліку є досить важливим питанням під час контролю операцій з ними.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Найбільш обґрунтовано облік операцій на поточному рахунку було висвітлено в наукових працях таких учених: Ф. Ф. Бутинця, С. Ф. Голова, З. В. Задорожного, Я. Д. Крупки, Л. Г. Ловінської, М. С. Пушкаря, О. В. Соловйової, Л. К. Сука, Ю. В. Бакун, М. Т. Білухи, А. М. Герасимович, Ю. В. Піча, Л. Г. Смоляр, М. С. Пушкар, Н. М. Ткаченко та інших.

Формування цілей дослідження. Метою написання статті є відстеження актуальних і проблематичних аспектів обліку і аудиту операцій на поточному рахунку, визначення напрямів підвищення ефективності організації обліку і аудиторської перевірки операцій на рахунках.

Виклад основного матеріалу дослідження. Будь-яка форма підприємницької діяльності нерозривно пов'язана з рухом коштів. Посередниками в цих розрахунках є спеціальні державні та комерційні господарські одиниці – банки. Кошти підприємства (організації) зберігають на своїх розрахункових і поточних рахунках, через які проводяться всі грошові операції без обмеження їхнього переліку.

Порядок безготівкових розрахунків суворо регламентований законодавством. Здійснення розрахункових операцій через банк знижує потребу в готівці, сприяє концентрації

в банку вільних грошових коштів для кредитування, забезпечує їх збереження і більш ефективного використання, оптимізує і прискорює грошовий обіг держави.

Правові основи організації безготівкових розрахунків в економіці України визначені законами України «Про банки і банківську діяльність», «Про Національний банк України», а також в нормативних актах Національного банку України [2; 3]. Основним нормативним актом Національного банку України, що визначає принципи і методи організації безготівкових розрахунків, є «Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті». Вимоги цієї інструкції розповсюджуються на підприємства і установи всіх форм власності, банки і їх відділення, підприємців без створення юридичної особи і на фізичних осіб [1].

Відповідно до Інструкції «безготівкові розрахунки» – перерахування певної суми коштів з рахунків платників на рахунки отримувачів коштів, а також перерахування банками за дорученням підприємств і фізичних осіб коштів, унесених ними готівкою в касу банку, на рахунки отримувачів коштів. Ці розрахунки проводяться банком на підставі розрахункових документів на паперових носіях чи в електронному вигляді [1].

Розрахунки виступають системою відносин між суб'єктами, що виникають внаслідок кругообігу господарських коштів. Тому їх можна розглядати більшою мірою як категорію економічну, а не як бухгалтерську, адже самі розрахунки як категорія відносин в бухгалтерському обліку не відображаються.

Отже, категорія «розрахунки» не є безпосередньо об'єктом бухгалтерського обліку та прямо не відображається в обліку. Під час розрахункових операцій об'єктами обліку є, з одного боку, заборгованість, а з іншого – грошові кошти, які виступають інструментом зменшення чи збільшення величини заборгованості [12].

З поточного рахунка оплачуються операції, що забезпечують виробничо-господарську, комерційну та іншу діяльність; розрахунки за

товарно-матеріальні цінності з постачальниками і покупцями продукції; надані і отримані послуги; сплата обов'язкових платежів до бюджету і державних фондів; операції, пов'язані із забезпеченням власних соціально-побутових потреб та інші операції відповідно до статутної діяльності підприємства.

Періодично (у встановлені строки) банк видає підприємству виписки з його поточного рахунку, тобто перелік здійснених за звітний період операцій. Виписка банку фактично являє собою другий примірник особового рахунку підприємства, відкритого банком. Зберігаючи грошові кошти підприємства, банк вважає себе його боржником, тобто на цю суму має кредиторську заборгованість [7, с.83].

Звідси - залишки коштів і надходження на поточний рахунок банк записує по кредиту поточного рахунку, а зменшення свого боргу (списання, видачу готівкою) - по дебету. Тому, обробляючи виписки банку, бухгалтер повинен пам'ятати про цю особливість і записувати зараховані суми і залишок по дебету поточного рахунку, а списання - по кредиту.

Всі операції по руху коштів на рахунку в банках здійснюються на підставі розрахункових документів (платіжні доручення, платіжні вимоги-доручення, розрахункові чеки, акредитиви, векселі), форми яких затверджені НБУ. Документи, що надходять до банку, дійсні лише при наявності підписів, ідентичних підписам у банківській картці. Якщо документ неправильно заповнений, не містить потрібного реквізиту, містить виправлення, то банк не має права приймати цей документ до виконання [6, с.46].

Одержана із банку виписка перевіряється й обробляється: підбираються документи, проставляються кореспондуючі рахунки. Крім того, на документах також вказують порядковий номер його запису у виписці банку. Це необхідно для контролю за рухом

коштів на поточному рахунку, а також для наступних перевірок.

Виписки банку є регістрами аналітичного обліку і підставою для облікових запасів на поточному рахунку.

Синтетичний облік наявності і руху грошових коштів на поточному рахунку підприємства в національній валюті ведеться на активному рахунку 31 «Рахунки в банках», субрахунок 311 «Поточні рахунки в національній валюті», по дебету якого відображають надходження (зарахування) коштів, а по дебету — списання використаних коштів.

Якщо при опрацюванні виписки банку з поточного рахунку підприємства виявлено помилково списані або зараховані кошти, бухгалтер повинен письмово повідомити установу банку про допущену помилку для внесення виправлень. На суму, помилково списану банком з поточного рахунку підприємства, в бухгалтерському обліку роблять запис по дебету рахунку 374 «Розрахунки за претензіями» і кредиту рахунку 311 «Поточні рахунки в національній валюті» [4].

Розглянемо приклад відображення операцій на поточному рахунку з заповненням облікових регістрів.

Розпочинаючи аудит обліку грошових коштів на поточному та інших рахунках у банку, слід розробити детальну програму аудиторської перевірки, яка повинна включати такі питання:

– установлення кількості поточних, розрахункових та інших рахунків в установах банку, відповідності господарських операцій, які відображаються на вказаних рахунках, чинному законодавству;

– перевірка повноти і своєчасності оприбуткування грошових коштів, що надійшли на рахунки підприємств, своєчасності перерахування податків до бюджету й обов'язкових платежів;

– перевірка правильності кореспонденції рахунків за банківськими операціями.

Таблиця 1 Журнал реєстрації господарських операцій за вересень 2017 р.

№ оп.	Дата	Зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
			дебет	кредит	
1	2	3	4	5	6
1	02.09.2017	Перепродані акції власної емісії	311	451	2000,00
2	02.09.2017	Одержано неустойку за зірвану угоду	311	715	800,00
3	02.09.2017	Достроково погашено дебіторську заборгованість	311	16	1000,00
4	02.09.2017	Оплата по зобов'язанням згідно договору фінансової оренди	531	311	2100,00
5	07.09.2017	Повернено постачальнику раніше отриманий аванс	681	311	300,00
6	07.09.2017	Одержано підприємством короткостроковий кредит	311	601	10000,00
7	07.09.2017	Погашення зобов'язань за довгостроковими облігаціями	521	311	2500,00
8	11.09.2017	Оплачено витрати операційної діяльності	94	311	1000,00
9	11.09.2017	Повернено вкладені в статутний капітал внески засновника	46	311	1300,00
10	11.09.2017	Повернуто з бюджету на рахунок підприємства грошові кошти	311	64	200,00
11	11.09.2017	Сплачено придбання авторських прав	154	311	950,00
12	26.09.2017	Оплачено адміністративні витрати	92	311	1010,00
13	26.09.2017	Надійшли на поточний рахунок гроші від продажу емітованих підприємством акцій	311	421	3000,00
14	26.09.2017	Надійшла на поточний рахунок виручка від продажу готової продукції	311	701	8000,00
15	29.09.2017	Сплачено відсотки за наданий кредит	951	311	150,00
16	29.09.2017	Погашено короткострокову позику банку	601	311	10000,00
17	29.09.2017	Надійшла на поточний рахунок виручка від продажу товарів	311	702	5000,00
18	30.09.2017	Виплачено заробітну плату персоналу шляхом перерахування її на особові рахунки в ощадних банках	661	311	3000,00
19	30.09.2017	Оплачено витрати на дослідження ринку	94	311	550,00
20	30.09.2017	Сплачено за надані послуги	631	311	600,00

Джерело: узагальнено авторами

Таблиця 2 Книга реєстрації платіжних доручень за вересень 2017 р.

№ п/п	Дата	Кому і за що сплачено	Сума, грн.
1.	02.09.2017	Оплата по зобов'язанням згідно договору фінансової оренди	2100,00
2.	07.09.2017	Повернено постачальнику раніше отриманий аванс	300,00
3.	07.09.2017	Погашення зобов'язань за довгостроковими облігаціями	2500,00
4.	11.09.2017	Оплачено витрати операційної діяльності	1000,00
5.	11.09.2017	Повернено вкладені в статутний капітал внески засновника	1300,00
6.	11.09.2017	Сплачено придбання авторських прав	950,00
7.	26.09.2017	Оплачено адміністративні витрати	1010,00
8.	29.09.2017	Сплачено відсотки за наданий кредит	150,00
9.	29.09.2017	Погашено короткострокову позику банку	10000,00
10.	30.09.2017	Виплачено заробітну плату персоналу шляхом перерахування її на особові рахунки в ощадних банках	3000,00
11.	30.09.2017	Оплачено витрати на дослідження ринку	550,00
12.	30.09.2017	Сплачено за надані послуги	600,00

Джерело: узагальнено авторами

Насамперед аудитор перевіряє правильність відкриття рахунку в комерційному банку. Наступним етапом аудиту є перевірка правильності ведення аналітичного й синтетичного обліку за кожним із відкритих у комерційних банках рахунком.

Аудитор встановлює підтвердження кожної операції, яка відображена у виписці з особового рахунку в банку, первинними документами. Така взаємозвірка має поєднуватися з контролем за банківськими документами суті проведених операцій. У процесі перевірки аудитор звертає особливу увагу на правильність оформлення первинних документів, відповідність назви платежу фактично проведеної господарській операції, а також на додатки до первинних документів та договори, положення тощо.

При перевірці правильності відображення у бухгалтерському обліку банківських операцій аудитор повинен пам'ятати про типові порушення, можливі у процесі ведення банківських операцій. До них відносять:

- відсутність платіжних документів, що підтверджують факт здійснення операції;
- наявність документів, не оформлених відповідно до вимог законодавства (ксерокопії документів, відсутність на документах банківських відміток);

– відсутність додатків до платіжних документів, які були підставою для здійснення господарських операцій;

– повнота зарахування готівки на рахунки в банку;

– невідповідність даних у платіжних дорученнях, що зберігаються у справах підприємства, яке перевіряється, фактичним перерахуванням коштів;

– невідповідність кореспонденції рахунків, зазначеної у платіжних документах, аналогічній кореспонденції в облікових регістрах;

– розбіжність платіжного документа та коду в банківській виписці;

– допущення помилок у розрахунках перевідного курсу іновалюти в гривні у разі здійснення платежів в іноземній валюті.

Ці порушення у кінцевому підсумку спричиняють викривлення фінансових показників діяльності підприємства, що нерідко сприяє фінансовим зловживанням посадових осіб та стимулює пряме викрадення матеріальних цінностей і коштів [5, с.223].

Отже, аудитор має виявити також незаконні дії, фальсифікації виписок банківських рахунків та записів цих операцій в облікові регістри. Класифікацію зловживань і порушень наведено в таблиці 3.

Привласнення готівки, одержаної в банку шляхом фальсифікації виписок, розкриваються перевіркою істинності виписок безпосередньо у банку.

Таблиця 3 **Класифікація зловживань і порушень за видами**

№	Вид зловживань та порушень	Форма прояву
1.	Привласнення готівки, одержаної в банку	Неоприбуткування готівки, одержаної з банку
2.	Неповне відображення в обліку операцій на поточному рахунку в національній валюті	Невідображення в обліку одержаних у банку сум і одночасне вилучення приблизно на таку саму суму, яка надійшла на розрахунковий рахунок
3.	Неправильний підрахунок підсумків у облікових регістрах	Те саме
4.	Неправильне відображення операцій на поточних рахунках у національній валюті	Віднесення одержаної готівки на витрати виробництва замість оприбуткування її за касою
5.	Перерахування коштів постачальникам на основі їх рахунків з незрозумілим і неповним штампом	Списання придбаних предметів замість їх оприбуткування
6.	Переведення кредиторської заборгованості підзвітним особам з поточного рахунку в національній валюті через відділення зв'язку	Привласнення посадовими особами заборгованості минулих років і фіктивно нарахованих сум

Джерело: представлено авторами за даними [11]

Грошові кошти та залишки на банківських рахунках є ліквідними активами. Через свою ліквідність грошові кошти є найбільш вразливими з усіх активів підприємства, тому розтрата та крадіжки грошових коштів більш вірогідні, ніж інших активів. Аудитор проводить дослідження виписок банку та одночасно вивчає документи підприємств-клієнтів, додані до виписок [11, с.284].

При перевірці залишку грошових коштів на банківському рахунку аудитор повинен врахувати можливість зловживань. Тому він повинен збільшити обсяг процедур перевірок грошових коштів в кінці звітної періоду, особливо, якщо система внутрішнього контролю неефективна. Суттєвим моментом перевірки залишку на рахунку грошових коштів є отримання письмового банківського підтвердження. Дані із банківського підтвердження повинні бути звірені з сумами у відповідній банківській виписці.

Аналогічно і вся інша інформація із банківських виписок повинна бути перевірена. Якщо при перевірці аудитор виявить зловживання, вони повинні бути досліджені стосовно причин їх виникнення та сум.

Звертається увага на правильність оприбуткування в касу грошей, отриманих з банку за чеком. Мають місце випадки, коли окремі бухгалтери в змові з касиром забирали гроші, отримані за чеками, але для того, щоб обороти по виписці банку збігалися з відповідним журналом, суму отриманих грошей списували в кредит рахунку "Розрахунки з іншими кредиторами", на якому відображали кредиторську заборгованість, особливо з закінченням строком позовної давності.

Необхідно звіряти обороти за дебетом і кредитом відповідних рахунків, оскільки

залишок може не змінитися, якщо зменшити обороти на однакову суму. Необхідно також установити, чи відповідають номери і суми використаних чеків корінцям книжок, а в разі виявлення анульованих чеків з'ясувати, чи є відмітка про це в корінцях.

З'ясовується також правильність кореспонденції рахунків із зарахування грошових коштів на рахунки в банках, своєчасність виділення ПДВ за оприбуткованими сумами виручки, авансів та ін. Суми, що не підтверджені документально, повинні враховуватись на рахунку «Розрахунки за претензіями».

Висновки. Дослідження сукупності теоретичних, методичних та організаційних засад обліку та аудиту операцій на поточному рахунку дозволило сформулювати висновки, які висвітлюють вирішення основних завдань статті відповідно до поставленої мети:

1. Під час написання статті висвітлено актуальність обліку та аудиту операцій з грошовими коштами на поточному рахунку.

2. Для характеристики об'єкту дослідження уточнено особливості бухгалтерського обліку операцій на поточному рахунку як процесу, наведено типові операції з обліку операцій на поточному рахунку та відображено в обліку на практичному прикладі.

3. В ході написання статті було розглянуто завдання аудиту операцій на поточному рахунку, наведено пропозиції з визначенням послідовності дій аудитора під час перевірки руху грошових коштів на поточних рахунках. Визначено характерні види зловживань та порушень які зустрічаються під час здійснення операцій на поточному рахунку.

Література:

1. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті : постанова від 21.01.2004 р. №22 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04>
2. Про Національний банк України : закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 29, ст.238 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/679-14>
3. Про банки і банківську діяльність : закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 5-6, ст.30 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
4. Коблянська О. І. Фінансовий облік : навч. посіб. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2007.

5. Бутинець Ф. Ф. Звітність підприємства / Ф. Ф. Бутинець, В. П. Бондар. – Житомир : ЖДТУ, 2010. – 427 с.
6. Бутинець Ф. Ф. Інформаційні системи бухгалтерського обліку / Ф. Ф. Бутинець, С. В. Івахненко, Т. В. Давидюк, Т. В. Шахрайчук. – Житомир : ПП «Рута», 2010. – 544 с.
7. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: первинні документи та порядок їх заповнення : навч. посібник для ВНЗ / Ю. Г. Кім. – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 600 с.
8. Сахарцева І. І. Бухгалтерський облік : навч. посіб. з виконання практичних завдань / І. І. Сахарцева, Г. А. Семенов, Г. М. Безкоста. – К. : Кондор, 2005. – 556 с.
9. Гудзь Н. В. Бухгалтерський облік: навч. посібник для ВНЗ. – 2-ге вид., перероб. і допов. - К. : Центр учбової літератури, 2016. - 424 с.
10. Дорощ Н. І. Аудит: методологія і організація. – К. : Товариство «Знання» КОО, 2011. – 402 с.
11. Єрешко Ю. О. Сутність грошових потоків підприємства як економічної категорії / Ю. О. Єрешко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. – № 4(119). – С. 39-43.
12. Остафійчук С. М. Грошові кошти та їх еквіваленти - найліквідніші активи підприємства / С. М. Остафійчук // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2011. – С. 215-220.
13. Сук Л. К. Фінансовий облік : навч. посіб. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2012. – 647 с.

References:

1. Instruction on cashless settlements in Ukraine in national currency (2004) [Online], available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04> (Accessed 25-02-2018).
2. Verhovna Rada of Ukraine, "On the National Bank of Ukraine", available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/679-14> (Accessed 25-02-2018).
3. Verhovna Rada of Ukraine, "Banks and Banking Activity", available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> (Accessed 25-02-2018).
4. Koblyans'ka, O. I. (2007), *Financial Accounting* [Fundamentals of Financial Accounting], ed. Fundamentals, Kyiv, Ukraine.
5. Butinet, F. F. and Bonard, V. P. (2010), *Reporting of the enterprise*, Zhytomyr, Ukraine.
6. Butynet, F. F. Ivakhnenko, S. V. Davidov, T. V. and Shahraichuk, T. V. (2010), *Information systems of accounting*, Zhytomyr, Ukraine.
7. Kim, Yu. G., *Accounting and tax accounting: primary documents and the order of their filling* [The manual for universities], ed. Ministry of Education and Science of Ukraine, Kyiv, Ukraine.
8. Sakhartseva, I. I. Semenov, G. A. and Bezkostya, G. M. (2005), *Accounting* [Teaching. manual on practical tasks], Kyiv, Ukraine.
9. Gudzy, N. V. (2016), *Accounting: Teaching* [The manual for universities], ed. Ministry of Education and Science of Ukraine, Kyiv, Ukraine.
10. Dorosh, N. I. (2011), *Audit: methodology and organization*, Society "Knowledge" KOU, Kiev, Ukraine.
11. Yeresko, Yu. O. (2011), *Essence of cash flows of the enterprise as an economic category: Formation of market relations in Ukraine*, Kyiv, Ukraine.
12. Ostafiychuk, S. M. (2011), *Cash and cash equivalents are the most liquid assets of the enterprise* [Scientific Bulletin of Uzhgorod University], Uzhgorod, Ukraine.
13. Suk, L. K. (2012), *Financial Accounting* [Teaching. manual], Kyiv, Ukraine.

